

UDC 786.8 (477)

СТАНОВЛЕННЯ ЖАНРУ ТАНГО В КОНТЕКСТІ ТВОРЧОСТІ АСТОРА П'ЯЦОЛЛИ

Черепанин Мирон Васильович – доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Навчально-наукового Інституту мистецтв, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника», м. Івано-Франківськ.
<http://orcid.org/0000-0003-1034-0036>
<https://doi.org/10.35619/ucpm.vi44.601>
duetconcertino@ukr.net

Булда Марина Володимирівна – кандидат мистецтвознавства доцент кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Навчально-наукового Інституту мистецтв, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника», м. Івано-Франківськ.
<https://orcid.org/0000-0003-0213-112X>
accomaryna81@gmail.com

Розглянуто процес становлення і розвитку жанру танго, яке є визначним явищем світової музичної культури XX ст., а також самобутню композиторську творчість видатного аргентинського музиканта і композитора італійського походження другої пол. XX ст., реформатора і творця концертного стилю інструментального танго «Nuevo Tango».

Виявлено унікальність і новаторство композиторського стилю А. П'яцолли, який зумів вивести танго з салонів і кав'ярень Буенос-Айреса на концертну естраду, завоювати прихильність у значній кількості слухачів, зачепивши їх чимось неповторним, оригінальним і справжнім. Композитор вдало використовував традиційні і нові можливості гармонії, новітні прийоми гри, оригінальний спосіб аранжування й інтерпретації своїх композицій, які представлено у сучасному ключі з елементами джазу і класичної музики. Небуденний талант композитора яскраво проявився у віртуозній грі на бандонеоні та авторському виконанні майже усіх власних творів (понад 300), записаних із різними колективами і музикантами.

З'ясовано, що музична мова А. П'яцолли дещо відмежовується від усталених стилістичних тенденцій і напрямів сучасної творчості. Його яскрава художня індивідуальність давно визнана музикантами та музичними критиками як творця неповторного «синтез-стилю», який оновив автентичний «скарб» аргентинської культури, створивши симбіоз аргентинських, європейських і американських (джазових) традицій. Новизна відродженого з минулого латиноамериканського танцю полягає в його модифікації на якісно новому рівні музичного мислення – класичного виду мистецтва, який органічно вписався в контекст світової музичної культури. Композитор висвітлює поетику танго, інтерпретуючи його в жанрах академічної музики та сценічного мистецтва.

Ключові слова: Астор П'яцолла, жанри музики, традиційне танго, «нuevo танго», композиторський стиль, бандонеон.

Постановка проблеми. Сприйняття новаторства музики А. П'яцолли неможливе без екскурсу в історію танго, без з'ясування генези цього виду музичного мистецтва і розуміння ролі композитора в перетворенні традиційного жанру. *Танго* – старовинний аргентинський народний танець, вільної композиції з енергійним і чітким ритмом. Зі свого первісного зародження цей танець був «приречений» на синтез різних танцювальних стилів, інтонацій, мелодійно-ритмічних малюнків, у яких безпомилково розпізнавалося танго. Серед науковців виникають суперечки про час і місце його появи, етимологію самого слова «танго».

Витоки аргентинського танго лежать у змішанні традицій неаполітанської еміграції та істинного аргентинського мелосу – мілонгі. Безсумнівно головне те, що цей розважальний пісенно-танцювальний жанр започаткований у передмісті Буенос-Айреса (Аргентина) у 80-х роках XIX ст., коли в країну прибув потік іноземців-емігрантів першого покоління з Європи, зокрема й Італії. Вони, зазвичай, поселялися в Буенос-Айресі і Монтевідео (Уругвай), розташовуючись у кварталах на околицях цих портових містечок, де змішувалися з представниками аргентинського «дна» – героїв місцевих легенд (включаючи прославлених *compadritos* – сутенерів та дрібних злочинців). У розпачі від самотності й безповоротності минулого, емігранти намагалися через музику танго передати свої особливі почуття.

Отож, Аргентина та Уругвай рівноправно претендують на «батьківське» походження танго, у зв'язку з чим обидві сторони зробили спільне подання до ЮНЕСКО про його визнання частиною всесвітнього культурного спадку (2009 р.). Разом із тим, загальне музичне надбання обох країн затвердилося в світі як «аргентинське танго», адже саме Аргентина зробила помітний внесок як в удосконалення хореографії і музики танцю, так і його популяризацію країнами Південної Америки і Європи. Буенос-Айрес перетворився в Мекку для професійних виконавців і шанувальників танго зі всього світу.

Аналіз останніх досліджень. Наукові дослідження творчості відомого аргентинця ще не стали предметом спеціального вивчення. Разом із тим, окремі відомості про митця починають з'являтися на

сторінках українських наукових видань. До творчості А. П'яцолли зверталися М. Булда, М. Черепанин [1; 38-47], Л. Ігнатова [2; 110-115], С. Жовнір [4; 125-134], О. Кравчук [6; 40-50], Л. Пасічник [7; 141-148], М. Шумський, Н. Почепинець [8; 46-51]. Представлений у статті матеріал спирається на різні джерела, зокрема й електронні. Найвірогіднішою слід вважати інформацію, розміщену на офіційному аргентинському інтернет-сайті П'яцолли – *piazzolla.org.*, створеному його шанувальниками та видатними діячами культури країни. На ньому розміщені в основному матеріали, що стосуються біографії та музики композитора.

В одному з видань 2003 р. «Танго та історія Карлоса Гаделя», іспанський автор Х. Аравена описав життєвий і творчий шлях аргентинського композитора, співака, актора, одного з найвизначніших виконавців танго першої пол. XX ст. У цій історії висвітлено найпотаємніші сцени життя К. Гарделя, пристрасі його кохання і розчарування, ненависть і прощення, колективну пам'ять і забуття. Це правдива демістифікуюча історія, що розглядається правдиво, без зайвих нашарувань, вона була особливо помітною в часи її буття [9].

У книзі під назвою «А. П'яцолла: Мемуари», аргентинський журналіст Н. Горін зібрав серію відвертих інтерв'ю з Астором П'яцоллою [10], де поетапно висвітлює життя композитора, блискучого музиканта і композитора танго, який став національним героєм Аргентини та культовою постаттю для шанувальників класики і джазу у світі. Переклад англійською здійснив Ф. Гонзалес – корінний аргентинець і американський популярний музичний критик, який висвітлював кар'єру А. П'яцолли в США. Книга викликала неабияке захоплення серед шанувальників творчості аргентинського генія, творця нового стилю «Tango Nuevo».

Мета статті – висвітлити становлення і розвиток жанру танго в контексті творчості Астора П'яцолли.

Виклад основного матеріалу. В процесі свого становлення танго було частиною нічного життя людей, які в пошуках кращої долі боролися за своє існування. Новоприбулі музиканти включали до репертуару своїх оркестрів нові захоплюючі мелодії, виконуючи їх у численних кафе, ресторанах і вулицях південних околиць столиці. Саме тут виник синтез музичних і танцювальних форм, якими були дводольна кубинська хабанера, європейський варіант андалузького танго, пайяда (поетична імпровізація в супроводі гітари), синкопована мілонга, афро-аргентинський танець «кандомбе». З цього різно національного сплаву вже відомих стилів народилися музика і танець традиційного танго, яке стало найбільш яскравим досягненням і вираженням культури населення Буенос-Айреса.

Бідні передмістя столиці Аргентини називалися «аррабалями» і саме тут відбулося злиття декількох музичних і танцювальних форм. Дводольна кубинська хабанера та її європейський варіант андалузьке танго (привезене іспанськими танцівниками) поєдналися з таким породженням сільської аргентинської глибини як пайяда (поетична імпровізація у супроводі гітарного акомпанементу) і синкопована мілонга, яка з пісні швидко перетворилася в популярний у населення арабелей танець. Згодом, мілонга переплелася з афро-аргентинською кандомбе, ритмічно складним танцем, який *compadritos* перейняли у чорношкірих жителів Буенос-Айреса, Ріо де Ла-Плата, як аргентинської, так і уругвайської її частини.

Першими інструментами для акомпанементу танцю була гітара, флейта і скрипка, до яких на рубежі XIX-XX ст. додалися фортепіано, контрабас і, головне, – бандонеон. Сформовані склади оркестру вважалися класичними, а бандонеон, голос якого у поєднанні зі струнними надав танго особливого, характерного лише для цієї музики звучання. Він став атрибутом інструментального ансамблю, що супроводжує пісенно-танцювальне дійство. Завдяки бандонеону музика танго здобула нове звучання, більш напружене і драматичне.

Від початку створення, танго не виходило за межі публічних будинків в арабалях, тому вища верства суспільства ставилася до нього зневажливо. Але завдяки шарманщикам і музикантам з еміграційного середовища, які почали включати до свого репертуару танго, ці нові, захоплюючі мелодії поступово проникали до кав'ярень та на околиці Буенос-Айреса, населені більш пристойною публікою. В Аргентині на довгі роки закріплюється т. зв. «тангейрос» – високопрофесійні музиканти, що виконували музику для туристів.

Певний елемент еротизму і ледь завуальований відвертий підтекст хореографії були безумовною домінантою раннього танго. Перші вірші на цю музику рясніють натяками на зустріч у домах побачень, адже «без сутінок і ночей Буенос-Айреса створити справжнє танго неможливо» – писав Х. Л. Борхес [6; 40-50]. У міру розповсюдження в емігрантських районах, танець став здобувати нові риси. В мелодіях і віршах звучала гостра туга за Старим Світом у поєднанні з гіркою розчарування і розбитих любовних надій, які стали долею тих, хто перебрався до Латинської Америки з-за океану. Однак, у перше десятиліття XX ст., коли танго вже багато в чому втратило свій відвертий підтекст, представники більш сформованих кіл аргентинського суспільства все ще недолюблювали цей танець за його «низьке» походження.

По суті, весь танговий «надрив» можна вважати не лише манерою відчуття, але й своєрідною екзотичною емоцією, яку не потрібно сприймати за безпосереднє відображення свідомості приміського середовища. За жанром музики, аргентинське танго поділяють на декілька видів: Танго-салон (відрізняється більш відкритою позицією танцівників у парі, заснований на принципах імпровізації); Альтернативне танго (музика інших стилів перетворена для використання в танці танго); Танго-фантазія (постановочне танго, що використовується в шоу-програмах із характерною віртуозною технікою виконання); Бальне танго (спортивний танець, орієнтований для міжнародних конкурсів із певними правилами постановки і рухів); Мілонга – жанр аргентинської народної творчості (пісні і танцю), а також назва танцювального вечора, на якому танцюють танго, танго-вальс і мілонгу.

Таким чином, історично склався певний стереотип – куплетна форма пісенно-танцювальної музики. В традиційному аргентинському танго, типові ритмоформули акомпанементу з'єднуються з характерними мелодичними лініями, основою яких були ритм хабанери (Голубка С. Ірадье, Ель чокло А. Вільольдо), стабільна пульсація без пунктирного ритму (Голубе небо Дж. Рікснера), вільна каденціоподібна імпровізація, походження якої сягає народних скрипкових інструментальних композицій (Ревність Дж. Гаде). Європейське вище суспільство не розділяло аргентинських забобонів і до початку Першої світової війни захоплення новим танцем прокотилося від Парижа до Рима, від Мадрида до Лондона.

Із тих пір ставлення до танго різко змінилося до кращого, коли його почули і побачили в Європі у виконанні аргентинської театральної трупи, що приїхала на виставку ЕКСПО. Саме тут і розпочинається історія розвитку «салонного» танго, по-своєму цікавого, але не маючого нічого спільного зі справжньою культурою танго. 1910 р. аргентинський композитор і популяризатор танго Е. Саборідо разом із танцюристами й оркестрами емігрантів Буенос-Айреса і Монтевідео здійснили перший показ танцю в Парижі. Удосконалене місцевими хореографами аргентинське танго згодом поширилося і в інших країнах світу. Як «екзотичний» і вишуканий танець, танго відразу ввійшло в моду, про що свідчила розповсюджена крилата фраза: «Щоб бути елегантним, треба знати аргентинське танго». Як і джаз – танго було на той час принципово новою музикою. Успіх в Європі південноамериканської новинки у її французькій версії стимулювали розвиток хореографії і музики танцю на його батьківщині. Тоді у творчості багатьох аргентинських і уругвайських композиторів злилися два музичні напрями – креольський і європейзований, що привело до появи різновидів танцювального танго. Разом із тим, незважаючи на помітний європейський вплив, традиція класичного танго в Аргентині виявилася незамінною іншими модерними напрямками музики. Але з часом цей танець піддався руйнівним процесам стилізації: світський салон, а згодом і естрада вилучили з нього всенародне, національне. «Європа повернула нам танго без танго» – пише аргентинський літературознавець Т. Карелья [6; 40-50].

Більше «поталанило» танго-пісні, що виникла паралельно з танго-танцем. Вона була і залишилася специфічною ознакою національного духу аргентинського танго. Щоб піднятися до рівня національного символу, танго потребувало людини, яка б з'єднала у собі риси народного улюбленця. У 20-ті роки ним став аргентинський співак, найвідоміший у світі виконавець танго на сцені й екрані, композитор і кіноактор – Карлос Гардель. З його іменем пов'язаний початок ери вокального танго, коли воно набуло рис романсу. Завдяки своєму таланту, вічний кумир аргентинської публіки підняв спів під музику танго до рівня справжнього мистецтва, вивів його на сцену престижних концертних залів і театрів. Характерними рисами вокального танго є пронизані меланхолією і драматизмом музика та вірші з вічними темами нерозділеної любові, самотності й ностальгії. Стрімка кар'єра К. Гарделя стала втіленням таємних бажань аргентинської бідноти, що сподівається на прихильність долі, «коронізуючи» образ свого улюбленого кумира після його трагічної загибелі в авіакатастрофі (1935 р.). Радикальним нововведенням було те, що творчість «Короля танго» сприяла розповсюдженню жанру *tango canción* – балади в естрадному стилі, призначеної виключно для слухання [9]. Однак, у порівнянні з бурхливими суперечками, що розгорілися пізніше навколо творчості А. П'яцолли, реакція на появу жанру танго-балади виявилася більш спокійною. Отож, завдяки К. Гарделю, танець завершив свою переможну ходу від периферії до центру. Неймовірна популярність співака на початку 30-х років і розквіт танго в столицях Європи й Америки допомогли музиці і танцю здобути глибоке національне значення. Танго стало вікном у міфічне минуле, воно будило пам'ять про стійких і сміливих емігрантів. Письменники використовували тему танго в поезії і прозі, прагнучи з його допомогою зрозуміти, в чому ж полягає невловима аргентинська самотність.

Хорхе Луїс Борхес у вірші «Танго» говорить про фольклорні коріння цього танцю, його народження «між містом і селом», а також про те, що завдяки йому аргентинці до цих пір не перестають відчувати зв'язок зі своїм національним минулим. Вірші Борхеса допомагають побачити в танго надзвичайно важливий для самосвідомості аргентинців символ [6; 43]. Лише розуміючи це, можна оцінити всю глибину роздратування й обурення, викликаних першими посяганнями А. П'яцолли на цю національну святиню. Однак, перемогла сила його обдарованості, помножена на

унікальну художню прозорливість і сміливість, з якою він втілював у життя свої задуми. Яскраві творці і виконавці танго супроводжують життя кожного нового покоління аргентинців. Новаторами танго, що добивалися успіху серед аргентинської публіки, були Хуліо де Каро, Енріке Дельфіно, піаністи Осмар Ектор Мадерна, Орасіо Адольфо Сальган та ін. Серед найбільш популярних – диригент, композитор і скрипаль Хуліо де Каро (1899 – 1980 рр.). Його експеримент полягав у збільшенні кількості інструментів у типовому оркестрі, залишаючи в основі бандонеони, скрипки, фортепіано і контрабас. У пошуках незвичного колориту звучання він використовував духові й ударні інструменти. Володіючи ґрунтовними знаннями аранжування класичних творів, Каро запровадив поліфонічний стиль в інструментальному виконанні танго, зберігши його креольські коріння. Особливою рисою композиторського стилю стала перевага мелодичної основи над музично-ритмічною, що дозволило називати його музичну мову «вишуканою». Х. де Каро зумів наблизити свій знаменитий секстет до камерного оркестру академічного типу. Виконавська майстерність Каро стала зразком високого професіоналізму, зробила великий вплив на формування музикантів наступних поколінь і розчистило дорогу для новаторських віянь молодих композиторів.

Серед послідовників «школи де Каро» став один із найбільших представників мистецтва танго усіх часів – композитор, аранжувальник, піаніст Освальдо Пульєзе (1905-1995 рр.). Свою першу композицію *Recuerdo (Спогад)* Пульєзе створив у 18-річному віці. Завдяки широкому розповсюдженню, це танго стало класичним і вважалося «родзинкою» репертуару музичних колективів.

Оркестр О. Пульєзе заснований 1939 р., а його учасниками були музиканти найвищого рівня. Інструментальна група складалася з трьох бандонеонів, трьох скрипок, фортепіано і контрабаса. Пізніше маєстро вводив альт і віолончель, але ніколи не використовував електроінструменти. Репертуар оркестру був насичений композиціями власної творчості, представляючи їх у багатьох країнах Америки, Європи й Азії.

П. Пічугін відзначає, що «Пульєзе довів до найвищої досконалості інтерпретацію класичного танго, збагатив його звукову атмосферу в дусі часу». Принцип «теми з варіаціями» втілені у його знаменитій композиції *Юмба*, мотив якої безперервно варіюється упродовж цілого танго зі збереженням чіткої танцювальної ритміки [6; 45].

Наступні етапи творчості О. Пульєзе пов'язані з появою інструментальних композицій, які він виводить за традиційні жанрові рамки танцювального танго і наближає до концертної п'єси. Маєстро неприховано передбачував майбутні авангардні течії в улюбленому музичному жанрі. Він був одним із тих, хто стояв біля витоків відновлювального процесу, який радикально завершився у музичній діяльності А. П'яцоллі і його «Новому танго». Сценічне втілення цього жанру змінило ставлення людей до танго в цілому світі.

Незважаючи на Велику депресію, період 1930–1940-х рр. став «золотим віком» танго. Але з появою у 1950-х р. музики Е. Преслі і рок-н-ролу, в 1960-х – ансамблю *Бітлз*, а особливо «Нового танго» А. П'яцоллі, традиційне танго у його побутовому пісенно-танцювальному використанні починає поступово занепадати. З часом стало зрозуміло, що творчість композитора відкрила нову сторінку в історії танго. Актуальність його ідей у пошуках виходу з кризового стану цього жанру є очевидною. Бережне ставлення до автентичного матеріалу дозволило А. П'яцоллі виокремити сутність музики танго, сублімувати його агресивність, поєднати проникливі мелодії з різкими дисонансами, наскрізно передаючи болісне усвідомлення трагізму повсякденності і створити новий жанр високого мистецтва.

Отже, одна з найбільш сміливих спроб видатного аргентинця А. П'яцоллі – по-новому осмислити популярну музичну традицію танго, піднести цей популярний музичний жанр на якісно новий професійний рівень, використовуючи форму концертного твору, фантазії, імпровізації, збагативши одночасно свої твори латиноамериканськими ритмами румби, самби, використовуючи широку палітру артикуляційних, динамічних, фактурних, тембрових та технічних властивостей бандонеона. Яскрава художня індивідуальність композитора давно визнана музикантами-виконавцями та музичними критиками. Оголошена ним «революція» у світі танго маскувала глибоко консервативні риси його музики, зокрема й тугу за визнанням у рідних краях. Унікальний і неповторний синтез музики А. П'яцоллі дозволив знайти новий спосіб втілення почуттів, завдяки використанню національної музичної мови, зрозумілої мільйонам захоплених прихильників творчості аргентинського композитора. Він збагатив світову музичну класику неперевершеним за глибиною і драматизмом музичним жанром – *Nuevo Tango*. Його музичні творіння і безмежна відданість своєму мистецтву без перебільшення можна назвати «жанром безсмертя». В історії Аргентини постать композитора навіки закарбована ім'ям *El Grand Astor (Великий Астор)*.

Список використаної літератури

1. Булда М., Черепанин М. Астор П'яцолла і сучасність (до 100-річчя з дня народження). *Мистецька освіта в європейському соціокультурному просторі XXI століття: Зб. матеріалів IV Між нар. наук.-практ. конф.* Мукачево : МДУ, 2021. С. 38-47.
2. Ігнатова Л. Творчість Астора П'яцолли як репрезентація музичної повсякденності. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту.* Вип. 18. Т. 2. Рівне : РДГУ, 2012. С. 110-115.
3. Гутман Дж. Дружба Гарделя з П'яцоллою / Пер. А. Филимонової // <http://www.todotango.com>; Zhovnir S. Репрезентація творчості Астора П'яцолли в гітарному мистецтві другої половини XX – початку XXI століття. *Вісник Київ. нац. ун-ту культури і мистецтв. Серія: Музичне мистецтво.* 2 (Груд. 2018). С. 125–134. <https://doi.org/10.31866/2616-7581.2.2018.153386>.
4. Ейхлер Дж. Астор П'яцолла і пробудження танго [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://milonga.org.ua/>.
5. Кравчук О. Духовний та художній потенціал аргентинського танго. *Вісник Між нар. Слов'янського ун-ту. Серія: Мистецтвознавство.* Т. XV. № 1. Харків, 2012. С. 40-50.
6. Пасічник Л. Творчість Астора П'яцолли в сучасному академічному баянно-акордеонному ансамблевому мистецтві України. *Вісник Прикарпат. нац. ун-ту. Мистецтвознавство.* Вип. VI. Ів.-Франківськ : «Плай», 2004. С. 141–148.
7. Шумський М., Почепинець Н. Специфіка виконання творів Астора П'яцолли на баяні та акордеоні. *Актуальні питання баянно-акордеонного виконавства та педагогіки в мистецьких навчальних закладах.* Вип. 2 / Ред.-упор. та відп. за вип. А. Я. Сташевський. Луганськ : Знання, 2006. С. 46–51.
8. Aravena Jorge. El tango & La historia de Carlos Gardel. Santiago, 2004. 194 p.
9. Gorin N. Astor Piazzolla: A Memoir. Amadeus press. 2001. 260 p.
10. Link, Kacey Quin. *Culturally Identifying the Performance Practices of Astor Piazzolla's Second Quinteto.* Diss. University of Miami, 2009. 104 p.
11. Löfdahl Marcus. Approaching Piazzolla's Music. Analysis and Composition in Interaction. *MFA in Music degree project., University of Gothenburg,* 2012. 199 p.

References

1. Bulda M., Cherepanin M. Astor P'yatsolla i suchasnist (do 100-rihchya z dnya narodzhennya). *Mistetska osvIta v Evropeyskomu sotsiokulturnomu prostori XXI stolittya: Zb. materialiv IV Mizhnarodnoyi naukovopraktichnoyi konferentsiyi.* Mukachevo: MDU, 2021. S. 38-47.
2. Ignatova L. Tvorchist Astora P'yatstsolli yak reprezentatsiya muzichnoyi povsyakdennosti. *Ukrayinska kultura: minule, suchasne, shlyahi rozvitku: Nauk. zap. Rivnenskogo derzh. humanitarnogo un-tu.* Vyp. 18. T. 2. Rivne : RDGU, 2012. S. 110-115.
3. Gutman Dzh. Druzhba Gardelya iz P'yatsolloyu / Per. A. Filimonovoyi // <http://www.todotango.com>;
4. Zhovnir S. Reprezentatsiya tvorchosti Astora P'yatstsolli v gitarnomu mistetstvi drugoyi polovini XX – pochatku XXI stolittya. *Visnik Kiyivskogo natsionalnogo universitetu kulturi i mistetstv. Seriya: Muzichne mistetstvo.* 2 (Grud 2018), 125–134. <https://doi.org/10.31866/2616-7581.2.2018.153386>.
5. Eyhler Dzh. Astor Pyatstsolla i probudzhennya tango [Elektronnyiy resurs]. Rezhim dostupu: <http://milonga.org.ua/>.
6. Kravchuk O. Duhovniy ta hudozhniy potentsial argentinskogo tango. *Visnik Mizhnarodnogo Slov'yanskogo universitetu. Seriya: Mistetstvovnavstvo.* T. XV. #1. Harkiv, 2012. S.40-50.
7. Pasichnyak L. Tvorchist Astora P'yatsolli v suchasnomu akademichnomu bayanno-akordeonnomu ansamblevomu mistetstvi Ukrayini. *Visnik Prikarpat'skogo universitetu. Mistetstvovnavstvo.* Vyp. VI. I-FrankIvsk: «Play», 2004. S. 141–148.
8. Shumskiy M., Pochepinets N. Spetsifika vikonannya tvoriv Astora P'yatsolli na bayani ta akordeoni. *Aktualni pitannya bayanno-akordeonnogo vikonavstva ta pedagogiki v mistetskih navchalnih zakladah.* Vyp. 2 / Red-upor. ta vIdp. za vipusk A. Ya. Stashevskiy. Lugansk : Znannya, 2006. S. 46–51.
9. Aravena Jorge. El tango & La historia de Carlos Gardel. Santiago, 2004. 194 p.
10. Gorin N. Astor Piazzolla: A Memoir. Amadeus press. 2001. 260 p.
11. Link, Kacey Quin. *Culturally Identifying the Performance Practices of Astor Piazzolla's Second Quinteto.* Diss. University of Miami, 2009. 104 p.
12. Löfdahl, Marcus. Approaching Piazzolla's Music. Analysis and Composition in Interaction. *MFA in Music degree project., University of Gothenburg,* 2012. 199 p.

THE FORMATION OF THE TANGO GENRE IN THE CONTEXT OF ASTOR PIAZZOLLA'S WORK

Cherepanyn Myron – Doctor of Art History, Professor at the Department of Musical Ukrainian Studies and Folk-Instrumental Art of the Vasyl Stefanyk Precarpathian National University), Ivano-Frankivsk.

Bulda Maryna – PhD in Art History, Associate Professor at the Department of Musical Ukrainian Studies and Folk-Instrumental Art of the Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. Ivano-Frankivsk.

The article examines the process of formation and development of the tango genre, which is a prominent phenomenon of the world musical culture of the twentieth century, as well as the original compositional work of the outstanding Argentine musician and composer of Italian origin of the second half of the twentieth century, the reformer and creator of the concert style of instrumental tango «Nuevo Tango».

The article reveals the uniqueness and innovation of A. Piazzolla's compositional style, which managed to bring tango from the salons and cafes of Buenos Aires to the concert stage. He managed to win the favor of a large number of listeners, touching them with something unique, original and real. The composer successfully used traditional and new possibilities of harmony, the latest playing techniques, an original way of arranging and interpreting his compositions, which are presented in a modern way with elements of jazz and classical music. The composer's extraordinary talent was clearly manifested in his virtuoso bandoneon playing and his own performance of almost all of his own works (more than 300), recorded with various bands and musicians.

It has been found that A. Piazzolla's musical language is somewhat distinguished from the established stylistic trends and directions of contemporary creativity. His bright artistic personality has long been recognized by musicians and music critics as the creator of a unique «synthesis style» that has renewed the authentic «treasure» of Argentine culture, creating a symbiosis of Argentine, European and American (jazz) traditions. The novelty of the Latin American dance revived from the past lies in its modification at a qualitatively new level of musical thinking – a classical art form that organically fits into the context of world musical culture. The composer highlighted the poetics of the tango, interpreting it in the genres of academic music and performing arts.

Key words: Astor Piazzolla, music genre, traditional tango, «nuevo tango», compositional style, bandoneon.

UDC 786.8 (477)

THE FORMATION OF THE TANGO GENRE IN THE CONTEXT OF ASTOR PIAZZOLLA'S WORK

Cherepanyn Myron – Doctor of Art History, Professor at the Department of Musical Ukrainian Studies and Folk-Instrumental Art of the Vasyl Stefanyk Precarpathian National University), Ivano-Frankivsk.

Bulda Maryna – PhD in Art History, Associate Professor at the Department of Musical Ukrainian Studies and Folk-Instrumental Art of the Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. Ivano-Frankivsk.

The aim of the article is to highlight the formation and development of the tango genre in the context of Astor Piazzolla's work.

Research methodology: To achieve the goal and solve the set tasks, the following research methods were applied: historical retrospective – allowed to realize the process of rethinking the formation and development of tango from the traditional «Argentine» to the modern «Nuevo» of Astor Piazzolla; of comparative analysis – helped to compare as separate segments of ancient Argentine folk dance, free composition, with an energetic and clear rhythm to the form of a concert author's work, fantasy, improvisation, enriching it with a wide range of performance, articulation, dynamic, textural, timbre and technical possibilities; systematic – a step-by-step study of the evolution of tango from its birth to professional concert-performance formation in the context of Piazzolla's work; abstraction – identification and verification of the objectivity of facts and information regarding the subject of research; classifications – made it possible to logically divide the Argentine tango genre into several types; synthesis and generalization – elaboration of the researched material and formulation of intermediate and general conclusions.

Results. One of the most daring attempts of the outstanding Argentinian, Astor Piazzolla, is to rethink the popular musical tradition of tango, to raise this popular musical genre to a qualitatively new professional level, using a wide range of articulation, dynamic, textural, timbre and technical properties of the bandoneon. The bright artistic individuality of the composer has long been recognized by performing musicians and music critics. The «revolution» he declared in the world of tango masked the deeply conservative features of his music, including the longing for recognition in his native lands. The unique and unique synthesis of A. Piazzolla's music made it possible to find a new way of embodying feelings, thanks to the use of the national musical language, understood by millions of enthusiastic fans of the work of the Argentine composer. He enriched world music classics with a musical genre unmatched in depth and drama – Nuevo Tango. His musical creations and boundless dedication to his art can without exaggeration be called the «genre of immortality». In the history of Argentina, the figure of the composer is forever engraved with the name El Grand Astor (The Great Astor).

The novelty of Latin American dance revived from the past lies in its modification on a qualitatively new level of musical thinking – a classical art form that has organically fit into the context of world musical culture. The composer highlighted the poetics of tango, interpreting it in the genres of academic music, symphonies and ballets. Just as I. Strauss raised the waltz, polka from the dance hall to the level of the concert stage, and F. Chopin – waltzes, mazurkas and polonaises, Piazzolla gave tango the form of a concert work, fantasy, improvisation, simultaneously enriching his works with Latin American rhythms of rumba and samba.

Key words: Astor Piazzolla, music genre, traditional tango, «nuevo tango», compositional style, bandoneon.

Надійшла до редакції 09.05.2023 р.